

AVIZ
**referitor la propunerea legislativă privind regimul
juridic al activității electronice notariale**

Analizând propunerea legislativă privind regimul juridic al activității electronice notariale, transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.BP 163 din 01.04.2004,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993 și art.48(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunere legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect reglementarea regimului juridic al activității electronice notariale, instituind obligativitatea ca actele notariale în formă electronică instrumentate de notarul public să fie efectuate numai sub formă electronică și să fie însoțite de semnătura electronică extinsă a notarului public, bazată pe un certificat eliberat de un furnizor de servicii de certificare acreditat.

Totodată, obligația realizării actelor notariale în formă electronică incumbă și misiunilor diplomatice și oficiilor consulare ale României, precum și altor instituții abilitate în acest sens prin legi speciale.

Proiectul stabilește condițiile pe care trebuie să le îndeplinească notarii publici pentru a fi autorizați să efectueze acte notariale în formă electronică, furnizarea serviciilor specifice actelor notariale în formă electronică, modul de păstrare în arhiva electronică a documentelor respective, precum și omologarea sistemelor informatice.

Prin conținut și obiectul reglementării, propunerea legislativă face parte din categoria legilor ordinare.

2. Semnalăm că o propunere legislativă similară ca obiect de reglementare, având același inițiator, a fost transmisă de Secretarul General al Camerei Deputaților cu adresa nr.587 din 27.11.2001, Consiliul Legislativ formulând avizul nr.1415/27.12.2001.

3. Având în vedere faptul că există deja o lege cadru care reglementează activitatea notarială, pentru realizarea principiului unicității, sistematizării și concentrării legislației, potrivit căruia reglementările de același nivel și având ca obiect aceeași materie se cuprind, de regulă, într-un singur act normativ, considerăm că în locul unui proiect de lege de sine stătător, este preferabilă o intervenție legislativă de introducere a acestor prevederi în corpul Legii notarilor publici și a activității notariale nr. 36/1995.

4. Referitor la sistematizarea dispozițiilor normative, relevăm faptul că normele de tehnică legislativă nu recomandă alcătuirea capitolelor numai din unul sau două articole, cum este cazul Capitolelor II, IV și VIII. De aceea, sugerăm reamenajarea cuprinsului proiectului, în funcție de legătura tematică dintre norme, astfel încât capitolele să aibă un cuprins mai amplu.

5. La art.1 ipoteza juridică din finalul normei, referitoare la extinderea obligației realizării actelor notariale în formă electronică și la misiunile diplomatice precum și la oficiile consulare ale României, considerăm că trebuie redactată distinct de prima teză, ca alin.(2).

6. La art.2 lit.b), în ceea ce privește referirea la Autoritatea de reglementare și supraveghere specializată în domeniu, pentru claritatea normei, apreciem că aceasta trebuie nominalizată expres, pentru a se cunoaște cine este autoritatea competentă să exercite controlul și să emită reglementări în domeniu.

7. La art.4 alin.(2), semnalăm că din modul de redactare rezultă că documentele în formă electronică pot fi luate în considerare de notarii publici numai dacă semnăturile electronice străine sunt bazate pe un certificat calificat, fără să se precizeze nimic despre conținutul respectivelor documente și condițiile în care acestea au fost încheiate. Propunem revederea textului.

8. Textul de la art.5 necesită conotații suplimentare, pentru a se clarifica noțiunea de „copii electronice”, dacă aceasta presupune numai copii care rămân și care pot fi „informatice” sau și cele imprimate pe hârtie după transmiterea sau prelucrarea informatică.

Aceeași clarificare necesită și noțiunea „eliberarea de duplicate”, ținând seama că un act se poate realiza în mai multe

exemplare originale sau într-un singur exemplar original, care are mai multe copii ce pot fi simple sau legalizate.

În ceea ce privește efectuarea traducerilor, precizăm că în prezent aceasta nu intră în atribuțiile notarilor public, fiind realizată de către traducătorii autorizați. Pentru a nu crea dubii, textul de la lit.e) ar trebui reformulat astfel:

“e) legalizarea, în formă electronică, a traducerilor”.

9. La art.7 alin.(2), pentru a se realiza legătura tematică cu norma de la alin.(1), care reglementează obținerea autorizației de către notarii publici care instrumentează actele notariale în formă electronică, sugerăm introducerea sintagmei „prevăzută la alin.(1)”, după expresia „În vederea emiterii autorizației” din partea introductivă a alineatului.

La lit.f), referitor la condiția „practicii suficiente”, considerăm că la intrarea în vigoare a legii aceasta nu va fi operabilă, întrucât experiența se câștigă în timp.

La lit.h), pentru ca textul să nu fie doar declarativ, apreciem că este necesar să se precizeze care sunt măsurile ce se adoptă și cum se aplică acestea.

La lit.j), propunem eliminarea acestei condiții, întrucât conținutul acesteia este inclus în lit. b). În cazul în care se acceptă această propunere, trimiterea la lit. j) de la art.11 alin.(1) și (2) trebuie eliminată.

10. La art.9 alin.(2), pentru uniformitate în redactarea textului proiectului, precum și pentru mai multă precizie, sugerăm înlocuirea cuvântului „autorității”, prin redarea completă a denumirii acesteia, respectiv „Autorității de reglementare și supraveghere specializată în domeniu”.

11. La art.11, propunem ca norma să fie dezvoltată cu atribuțiile concrete ale autorității de reglementare și supraveghere pentru a se cunoaște cum verifică respectarea condițiilor și cum supraveghează aplicarea dispozițiilor legii, ținând seama de dreptul acesteia prevăzut la alin.(2) de a suspenda sau retrage autorizația.

Pentru ca norma de la alin.(2) să aibă redactarea specifică actelor normative, propunem reformularea acesteia, astfel:

“(2) În cazul nerespectării condițiilor prevăzute la art.7 alin.(2) lit.b), d), e), g) și h), autoritatea de reglementare și supraveghere specializată în domeniu dispune suspendarea sau, după caz, retragerea autorizației”.

12. La art.17, norma de la alin.(2) este eliptică, întrucât din text nu rezultă cine confirmă, cum confirmă și cum se recunoaște respectiva confirmare.

La alin.(4), pentru evitarea oricăror erori în procesul aplicării actului normativ, norma trebuie completată cu valoarea taxei de urgență și cu perioada cu care pot fi reduse termenele.

13. La art.19, pentru estetica și eleganța formulării, propunem redactarea primului rând al alin.(1) astfel:

„Notarul public poate legaliza copiile electronice . . .”.

La alin.(2), apreciem că trebuie clarificat cum se face dovada în cazul când și încheierea notarială este electronică, iar la alin.(3) privind justificarea unui drept sau unui interes legitim, să se stabilească modalitatea de a se dovedi electronic.

14. La art.20, pentru corelare în plan terminologic cu alin.(2) al art.19, propunem înlocuirea cuvântului „Încheierea”, prin expresia „Încheierea notarială electronică”.

15. La art.21 alin.(1), pentru a se evita posibilitatea producerii unor erori în aplicarea textului, trebuie stabilit ce se înțelege prin sintagma „traduceri în formă electronică”.

16. La art.25 alin.(2), pentru respectarea prevederilor art.35 alin.(2) din Legea nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, potrivit cărora în redactarea actelor normative, verbele se utilizează la timpul prezent, forma afirmativă, propunem înlocuirea formei verbale „va fi stabilit”, cu verbul „se stabilesc”, accentuându-se astfel și caracterul imperativ al normei. Reiterăm această observația și pentru art.26.

17. Norma de la art.28 alin.(1) necesită conotații suplimentare, întrucât nu se înțelege ce se dorește a se exprima prin fraza finală „cel mai târziu la data începerii activității” și cui i se adresează aceasta.

18. La art.29 alin.(1), considerăm necesară dezvoltarea textului, în sensul de a se preciza care este periodicitatea actualizării registrului.

19. La art.33, pentru corectitudinea redactării și a normei de trimitere, sugerăm înlocuirea expresiei „prevăzute în cadrul prezentului capitol”, cu sintagma „prevăzute la art.31 și 32”.

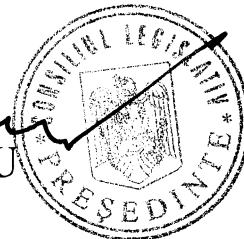
20. La art.34, dispoziția referitoare la actualizarea cuantumului amenzilor, prin hotărâre a Guvernului, în funcție de evoluția indicelui inflației, trebuie eliminată, deoarece această instituție a fost eliminată din cadrul juridic general de reglementare a

contravențiilor o dată cu aprobarea Ordonanței Guvernului nr.2/2001 prin Legea nr.180/2002. Prin urmare, Guvernul nu poate modifica prin hotărâre limitele amenzilor contravenționale prevăzute în acte normative de nivel superior, singura modalitate de reducere sau de majorare a acestor limite fiind modificarea actului normativ prin care sunt stabilite și sancționate contravențiile, cu respectarea principiului ierarhizării actelor normative.

21. La art.35, întrucât Ordonanța Guvernului nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor a fost aprobată prin lege, pentru o informare completă, propunem introducerea, după titlul acesteia, a sintagmei „aprobată prin Legea nr.180/2002.”

22. La art.39, pentru precizia normei de trimitere, după „art.7”, propunem să se introducă mențiunea „alin.(1)”.

PREȘEDINTE
Dragoș ILIESCU

București

Nr. 625/13.04.2004